

**SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY
OŚRODKA RODZINNEJ
PIECZY ZASTĘPCZEJ W KIELCACH
ZA ROK 2019**

Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach Zarządzeniem Nr 459 /2011 z dnia 19 grudnia 2011r **jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w mieście Kielce** zgodnie z art.76 ust.4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2019r, poz.1111 z późn. zmianami), która obowiązuje od 1 stycznia 2012 roku przedstawia Staroście i Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy.

W 2019r. w Ośrodku Rodzinnej Pieczy Zastępczej pracowało 27 osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w tym:

- 5 pracowników administracyjnych
- 22 pracowników merytorycznych (12 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 1 kierownik zespołu koordynatorów, 3 psychologów, 2 pracowników socjalnych, 3 pedagogów, 1 starszy specjalista pracy socjalnej).

W 2019r. chęć bycia rodziną zastępczą zadeklarowało łącznie **48 rodzin**. Z tego bezpośrednio do ORPZ w Kielcach zgłosiło się **11 rodzin jako kandydaci** na rodziny zastępcze (6 na spokrewnione , 4 na niezawodowe i 1 na zawodową) natomiast **22 rodziny** złożyły wnioski bezpośrednio do Sądu Rejonowego w Kielcach (15 na rodziny spokrewnione i 7 na rodziny niezawodowe).

Na zlecenie sądu zostały sporządzone **23 opinie o kandydatach** na rodziców zastępczych z czego : **19 opinii było** pozytywnych oraz **4 opinie** były z zastrzeżeniami.

W 2019r. w ORPZ przeprowadzono **1 szkolenie PRIDE**. **Łącznie przeszkolono 10 rodzin (14 osób), w tym 5 rodzin (8 osób)** z terenu Miasta Kielce i **5 rodzin (6 osób)** z PCPR Kielce.

Przeprowadzono także **1 szkolenie dla spokrewnionych rodzin zastępczych** programem własnym ORPZ, w którym uczestniczyło **10 rodzin (11 osób)**.

Od stycznia 2012 roku w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- rodzina zastępcza spokrewniona,
- rodzina zastępcza niezawodowa,
- rodzina zastępcza zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, mogą być na ich wniosek wspierane przez **rodziny pomocowe**. Rodziny pomocowe obejmują opieką dzieci z rodzin zastępczych, z rodzinnych domów dziecka w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z urlopem, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu.

W 2019r. skorzystało z urlopów wypoczynkowych 8 rodzin, z czego 4 rodziny były dwukrotnie na urlopie. Dzieci w tych rodzinach zostały w tym czasie objęte **opieką 8 rodzin pomocowych**.

W ciągu 2019r. funkcjonowało **189 rodzin**, w których przebywało **274 dzieci**.

Na koniec grudnia 2019r. w Mieście Kielce funkcjonowało **166 rodzin zastępczych**, w których przebywało **229 dzieci**, w tym **22 dzieci poniżej 3 roku życia**. W 2019r. powstało **26 nowych rodzin**, w tym **17 spokrewnionych**, **8 niezawodowych i 1 zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego**, w których umieszczono **34 dzieci**.

W 2019r. rodzinny dom dziecka przekształcił się w rodzinę zastępczą zawodową.

W 2019r. zostały rozwiązane umowy z 2 rodzinami zastępczymi zawodowymi (z rodziną zastępczą zawodową specjalistyczną, z rodziną zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego).

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.Spokrewnione	113	140
2.Niezawodowe	43	51
3.Zawodowe	7	17
w tym:		
- specjalistyczne	3	3
- pogotowia rodzinne	3	12
4.Rodzinny dom dziecka	3	20
Razem:	166	228

W 2019r. opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej **zostało objętych 174 rodzin zastępczych** oraz 3 **placówki opiekuńczo- wychowawcze typu rodzinnego**. Ponadto koordynatorzy sprawowali opiekę nad **34 pełnoletnimi wychowankami**, którzy przebywali w rodzinach zastępczych a obecnie uczą się i pobierają z tego tytułu świadczenie na kontynuację nauki.

Koordynatorzy nawiązali ścisłą współpracę z rodzinami. **Dokonali 2132 wejść** do rodzin zastępczych i **wykonali 2956 rozmów telefonicznych** z opiekunami zastępczymi.

Koordynatorzy udzieli **2012** porad w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących funkcjonowania rodziny zastępczej.

Jednym z ważniejszych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej **jest dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci** przebywających w pieczy zastępczej. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia nie rzadziej niż raz na 3 miesiące, w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia raz na 6 miesięcy. W związku z tym **dokonano 365** takich ocen. Oceny każdorazowo miały formę zespołów, w których uczestniczyli między innymi: dyrektor ORPZ, koordynatorzy rodzin, przedstawiciele szkół, przedszkoli, do których uczęszczają dzieci, kuratorzy sądowi, czasami rodzice naturalni, a w przypadku starszych dzieci także

dzieci oraz pracownik ORPZ sporządzający po zespole opinię. Na ocenę składa się ocena sytuacji szkolnej, zdrowotnej, rodzinnej dziecka. Po dokonaniu oceny sytuacji dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej ORPZ w Kielcach sporządził i wysłał do Sądu Rejonowego **365 opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej.**

W 2019r. troje dzieci (w wieku powyżej 10 roku życia) z rodzin zastępczych zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej – w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Kielcach („Moje Miejsce”, „Kamyk”). Powodem zmiany miejsca pobytu było: stan zdrowia rodzica zastępczego uniemożliwiający pełnienia tej funkcji, złożenie wniosku przez rodzica zastępczego o rozwiązanie rodziny zastępczej, a w trzecim przypadku wniosek do sądu Ośrodka po zespole dotyczącym zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej o zmianę miejsca pobytu dziecka.

Koordinatorzy w celu oceny sytuacji szkolnej dzieci przebywających w pieczy zastępczej **834 razy skontaktowali się bezpośrednio i telefonicznie z placówkami oświatowymi.** Ponadto w wyniku ich działań **zmobilizowano 228 rodzin** do podjęcia współpracy ze szkołą i innymi placówkami oświatowymi.

W celu poprawy sytuacji zdrowotnej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych koordynatorzy **podjęli 97 działań** zmierzających do skierowania i motywowania rodzin zastępczych do konsultacji dzieci u lekarzy specjalistów i ewentualne ustalenie stopnia niepełnosprawności.

Z inicjatywy koordynatora odbyło się łącznie **234 porad psychologicznych** w MZPPP, SOW, ŚCE w Kielcach.

W 2019 r opieką psychologiczną w ORPZ było objętych **243 dzieci.** Psycholodzy ORPZ **418 razy** spotkali się z dziećmi i ich rodzicami zastępczymi. Każde spotkanie zakończone było **poradą psychologiczną.**

W 2019r. **8 dzieci** uczestniczyło w zajęciach Biofeedback prowadzonych przez koordynatora ORPZ. Łącznie **odbyło się 192 zajęć.**

W 2019r w ORPZ prowadzona była przez psychologa-terapeutę ORPZ **terapia SI dla 1 dziecka.** W 2019 r odbyło się **13 sesji terapeutycznych.**

W ORPZ w Kielcach **korzystało z terapii indywidualnej 33 dzieci,** skierowanych przez koordynatorów, psychologów ORPZ oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto prowadzona była terapia rodzinna i indywidualna **dla 2 rodzin zastępczych.** Łącznie z terapii w ORPZ skorzystało **35 osób** z czego **18 dzieci** i **1 rodzina** zastępcza kontynuuje terapię.

W 2019 r koordynatorzy nawiązali **współpracę z asystentami** (konsultacje osobiste, telefoniczne). Łącznie było tych **działań 39.** W sprawach rodziców naturalnych koordynatorzy kontaktowali się także **z pracownikami socjalnymi MOPR- 76 kontaktów,** **z kuratorami sądowymi – 66 kontaktów,** **z pracownikami z instytucji: OPS, PCPR, MOPR, ZPR – 236 kontaktów,** **z policją – 31 kontaktów, kontakt**

z pracownikami Sądu – 86. Koordynatorzy kontaktowali się także z rodzicami naturalnymi dzieci umieszczonymi w pieczy zastępczej. Takich kontaktów odbyło się 144.

W ORPZ zatrudniony jest pracownik socjalny, który pracuje z rodzicami naturalnymi dzieci umieszczonymi w zawodowych rodzinach zastępczych głównie pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, do których dzieci trafiają z interwencji i pozostają pod opieką tych rodzin do czasu uregulowania przez Sąd ich sytuacji prawnej. W 2019r. pracownik socjalny ORPZ pracował z 48 rodzinami naturalnymi. W wyniku tej pracy 12 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych powróciło pod opiekę rodziców naturalnych (w tym 9 z pogotowia rodzinnego). Ponadto pracownik socjalny nadzoruje kontakty rodzin biologicznych z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej – w 2019r. odbyło się 120 takich spotkań.

Koordynatorzy pomogli 66 rodzinom zastępczym w sporządzeniu pism urzędowych i procesowych np. (sprawy lokalowe, alimentacyjne, uregulowanie sytuacji prawnej dzieci itp.), a 15 dzieciom z rodzin zastępczych pomogli sporządzić indywidualny program usamodzielnienia i 43-krotnie udzieli wsparcia w realizacji tego programu.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zgłosili do Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach informację o 8 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w tym 6 dzieci został przysposobionych.

W 2019 roku 45 dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą

Typ rodziny	rodziny		rodziny	rodziny	rodziny	pogotowia	
Powód opuszczenia pieczy	spokrewnione	rdd	niezawodowe	zawodowe	zaw. specj.	rodzinne	razem
<i>Powrót do rodziny naturalnej</i>	4	5	1	0	1	9	20
<i>Przekazanie do adopcji</i>	0	4	0	0	0	3	7
<i>Umieszczenie w innej formie pieczy rodzinnej</i>	1	0	0	0	0	0	1
<i>Umieszczenie w pieczy instytucjonalnej</i>	2	0	0	0	0	1	3
<i>Usamodzielnienie się pełnoletniego wychowanka</i>	9	1	4	0	0	0	14
<i>Inne (zgon rodziny zastępczej, zawarcie związku przez pełnoletnią wych. rodziny zastępczej)</i>	0	0	0	0	0	0	0
Razem	16	10	5	0	1	13	45

Wszyscy zatrudnieni koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej złożyli organizatorowi sprawozdania z efektów swojej całorocznej pracy. W sprawozdaniach zwracali uwagę na problemy rodzin zastępczych: brak kontaktów lub konflikty z rodziną biologiczną, trudności wychowawcze z dziećmi, choroba/nieppełnosprawność dziecka, niewydolność wychowawcza rodziców zastępczych spokrewnionych (dziadkowie) w stosunku do starszych wnuków. Ale jednocześnie podkreślili dużą otwartość rodziców zastępczych na udział w szkoleniach, grupach wsparcia oraz współpracę z koordynatorami. Rodziny zastępcze chętnie korzystają z porad pedagogicznych i wsparcia ze strony koordynatorów.

W 2019r ORPZ sporządził **97 sprawozdań** do Sądu Rejonowego z nadzoru nad rodzinami zastępczymi. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadził **39 ocen** rodzin zastępczych (w tym 1 ocena rodzinnego domu dziecka, 2 oceny rodziny zawodowej specjalistycznej, i 3 pogotowia rodzinne, 11 ocen rodzin zastępczych niezawodowych, 22 oceny rodzin zastępczych spokrewnionych). Wydano 32 oceny pozytywne oraz 7 ocen ze wskazaniami do dalszej pracy.

ORPZ przekierował **25 rodzin zastępczych** do prawnika z poza Ośrodka (Caritas, MOPR, itp.).

Ponadto ORPZ w Kielcach podpisał porozumienia z **9 wolontariuszami**, których pozyskał z grona studentów Uniwersytetu J. Kochanowskiego w Kielcach oraz MOPR Kielce. Wolontariusze pomagają w edukacji i opiece nad dziećmi w rodzinach zastępczych.

W ORPZ w ramach grup wsparcia odbyło się **6 spotkań** rodziców zastępczych. Spotkania odbywały się w godzinach popołudniowych w ORPZ. Łącznie w spotkaniach w 2019r. uczestniczyło 32 osoby. W ramach tych spotkań tradycyjnie w czerwcu na zakończenie roku szkolnego zorganizowano ognisko integracyjnie na Stadionie Leśnym w Kielcach, w którym brały udział rodziny zastępcze z dziećmi i pracownicy Ośrodka.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w realizacji swoich zadań :

-z sądem rodzinnym, poprzez udział kuratorów sądowych w zespołach dotyczących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, przesyłając informacje o całokształcie sytuacji dziecka wraz z opinią dotyczącą zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej , sporządzając sprawozdania z funkcjonowania rodzin zastępczych, oraz opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze,

- z placówkami oświatowymi (szkołami, przedszkolami, żłobkami) w celu dokonania oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej poprzez bezpośredni kontakt koordynatora z pracownikami tych instytucji bądź też udział przedstawicieli tych instytucji w zespołach dotyczących oceny sytuacji dzieci w pieczy zastępczej organizowanych na terenie ORPZ,

- z MOPR w zakresie oceny sytuacji dziecka (asystenci, pracownicy socjalni, pracownicy działu opieki i wychowania, pracownicy zespołu profilaktyki rodzinnej, pracownicy świetlic środowiskowych itp.)

- ze Świętokrzyskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Kielcach w zakresie zgłaszania do adopcji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną poprzez udział pracowników w/w Ośrodka w zespołach dotyczących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz udostępnianie dokumentacji sporządzonej przez ORPZ dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

W ramach realizowanych zadań ORPZ podjął także współpracę z organizacjami pozarządowymi min. z **Niepubliczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną „MY FUTURE”** w Kielcach. W 2019r. wsparciem w/w poradni objętych było **15 rodzin zastępczych**. W ramach oferty nieodpłatnej realizowanej w zakresie współpracy mieści się: dokonywanie pełnej diagnozy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i rodziców, poradnictwo psychologiczne dla dzieci i rodziców, rehabilitacja ruchowa, terapia logopedyczna, SI, porady dietetyczne, terapia rodzinna, terapia indywidualna, terapia psychologiczno – pedagogiczna dzieci.

Ponadto w 2019r. ORPZ kontynuował współpracę ze **Stowarzyszeniem Psychoterapii Porozumienie** organizacją skupiającą pedagogów, psychologów, terapeutów rodzinnych i przyrodników w ramach korzystania z nieodpłatnej pomocy w zakresie konsultacji indywidualnych i rodzinnych dla rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających. Konsultacje prowadzone przez psychoterapeutów ze Stowarzyszenia służą określeniu trudności danej osoby lub rodziny i zaproponowaniu odpowiedniej formy pomocy terapeutycznej. Mają one pomóc m.in. w: skuteczniejszym radzeniu sobie ze stresem i trudnościami wychowawczymi, umiejętnym komunikowaniu się i rozwiązywaniu konfliktów, poprawie funkcjonowania społecznego rodziców i dzieci, pogłębianiu świadomości i rozwoju. W 2019r. z usług skorzystało **3 rodziny zastępcze**. Niektóre konsultowały się raz, inne korzystają z porad cyklicznie.

Koordynatorzy współpracują z Fundacją **E&Y** w Warszawie w zakresie pomocy finansowej i rzeczowej dla rodzin zastępczych (remonty, komputery, meble sprzęt AGD itp.) oraz udziału w konkursach grantowych. Dzięki tej współpracy w 2019r. złożono 5 wniosków z prośbą o wsparcie, a udało się pomóc 3 rodzinom zastępczym.

W ramach projektu „Rodzina naszym domem” realizowanym przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Rodziny „**Szansa**” w Kielcach od kwietnia do października 2019r. 6 rodzin korzystało ze wsparcia psychologów realizujących projekt. Psycholodzy w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych raz w miesiącu wspierali opiekunów w ich pracy opiekuńczo-wychowawczej, pomagali w rozwiązywaniu sytuacji trudnych oraz pracowali nad prawidłowymi relacjami między opiekunami a dziećmi.

Z okazji Dnia Dziecka oraz Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w **dniu 24.05.2019r.** zostało zorganizowane na Stadionie Leśnym w Kielcach ognisko dla dzieci z pieczy zastępczej wsparte lokalnymi sponsorami „Kamiński” i Piekarnia „Białogon”

W dniu 30 maja 2019r. – Dzień Rodzicielstwa Zastępczego dzięki uprzejmości ZTM w Kielcach pracownicy Ośrodka rozdawali ulotki i słodczyce w bezpłatnych liniach autobusowych - OW i OZ.

We wrześniu 2019 roku zorganizowana została kampania Wojewody Świętokrzyskiego „Daj szansę sobie i dziecku – zostań rodzicem zastępczym” w ramach której 25 dzieci z pieczy zastępczej uczestniczyło w zabawach w da Vinci w Regionalnym Centrum Naukowo-Technologicznym w Chęcinach. Podczas spotkania odbyły się pokazy naukowe inspirujące do obserwacji, doświadczania, zadawania pytań i poszukiwania odpowiedzi. Brały udział w eksperymentach z wybuchami, grą świateł i związkami chemicznymi oraz zwiedzali wystawę interaktywną i Dwór Starostów Chęcińskich. Dzieci za udział w kampanii otrzymały od Wojewody Świętokrzyskiego pamiątkowe gadżety.

W ramach ww. kampanii dzieci z rodzin zastępczych przygotowywały jak co roku potrawę na „mini przysmak”.

W dniu **6 grudnia 2019r.** dla dzieci z rodzin zastępczych została zorganizowana Zabawa Mikołajkowa w WDK Kielce. Dzieci od Świętego Mikołaja otrzymały paczki. Imprezę wsparła Piekarnia „Białogon”. TVP Kielce opublikowały wywiady z rodzinami zastępczymi oraz wywiad telewizyjny z udziałem Dyrektora ORPZ.

Dyrektor ORPZ Pani Beata Rogowska uczestniczyła w inicjatywie Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w związku z powstaniem Świętokrzyskiej Karty Zawodowej Rodziny Zastępczej na oficjalnej uroczystości w Targach Kielce wręczenia kart rodzinom zastępczym, gdzie wygłosiła prelekcje na temat rodzicielstwa zastępczego.

Pełnoletni wychowanek Rodzinnego Domu Dziecka korzystał z pobytu w mieszkaniu treningowym w ramach trwałości efektów Projektu pod nazwą „Akademia Samodzielności”, gdzie wspierany przez trenera nabył umiejętności pozwalające na usamodzielnienie i samodzielne prowadzenie gospodarstwa domowego.

ORPZ uczestniczył w „Programie Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Kielce na lata 2017 – 2019”. Dzieci z klas VII, VIII Szkoły Podstawowej i III klasy gimnazjum brały udział w spotkaniach ze specjalistami KIS (doradca zawodowy, psycholog). Celem działań jest planowanie dalszej ścieżki edukacyjnej oraz budowanie ścieżki kariery zawodowej. I te działania są aktualnie kontynuowane.

Rodziny zastępcze miały możliwość uczestniczyć w szkoleniach:

- w miesiącu styczniu odbyło się szkolenie „Rodzic w internecie” w ramach projektu „E-kompetencje bez barier” zorganizowany przez Miejski Urząd Pracy w Kielcach i Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach;
- w miesiącu maju zostało zorganizowane przez ORPZ szkolenie „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – kompetentny rzecznik dziecka i rodziny zastępczej”.

Pracownicy Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach w 2019 roku w ramach Projektu „Blżej rodziny – szkolenia dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” uczestniczyli w formie e-learningu, podnoszących i doskonalących kompetencje w zakresie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.